Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—17.

Nr. Wilno dnia 14 listopada 1933 r. 957.

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

N o w y s e k r e t a r z p o s e l s t w a n i e m i e c k i e g o .Prasa kowieńska /z 10.XI.1933 r./:W tych dniach przybył do Kowna nowozamianowany sekretarz poselstwa niemieckiego dr.Mohrmann,który został powołany na to stanowisko zamiast b.sekretarza dr.Unverfehrta, przeniesionego do poselstwa niemieckiego w Madrycie.-

S t o s u n k i l i t e w s k o - f r a n c u s k i e w u j ę c i u p u b l i c y s t y f r a n c u s k i e g o ."Lietuvos Aid." Nr.253 /XI.1933/:Publicysta francuski Henri de Chambon, który bawił niedawno w Litwie i Łotwie, zamieścił na łamach pisma "Revue de Parlamentaire" w Paryżu swe opinje na temat stosunków Francji z państwami bałtyckiemi. Oświadcza on, że Francja powinna się liczyć z doniosłością państw bałtyckich dla Europy. Państwa bałtyckie, będąc pomostem między Niemcami a ZSRR, zawsze dużo znaczyły w walce między temi narodami i mogą znowu stać się terenem tej walki. Powszechnie się sądzi, że Polska jest na Wschodzie przedmurzem cywilizacji zachodniej. Faktycznie jednak droga inwazji prowadzi wcale nie przez Warszawę, a tylko bądź przez Kowno i Rygę, bądź też przez Karpaty.

Następnie Henri de Chambon przypomina ciągle niemiecki Drang nach Osten, przypomina decydujące bitwy w 1410 r. i 1914 r. pod Tannenbergiem, wreszcie mówi o dzisiejszych tendencjach Hitlera.Zdaniem Chambon'a, Łotysze i Litwini dobrze rozumieją niebezpieczeństwo, jakie im grozi ze strony niemieckiej. Zarówno w Kownie, jak w Rydze istnieją bezsporne sympatje dla Francji. Niestety Francuzi, zdaniem Chambon'a absolutnie nic nie robią, by sympatje te rozwinąć. Pod względem politycznym Francja nigdy jeszcze nie poparła Litwy przeciwko Niemcom w walce o Kłajpedę. Łotwa również, jeżeli chce mieć poparcie Francji, zmuszona jest zwracać się do niej przez Warszawę. Oziębia to niepotrzebnie stosunek Łotyszów do Francji.

Francuzi nic też nie czynią dla rozwoju swego handlu z państwami bałtyckiemi. Tak np. po zbojkotowaniu towarów niemieckich przez bałtyckich Żydów, okoliczność tę wyzyskała natychmiast Anglja.Francja zaś nic w tym kierunku nie zrobiła. Litwa i Łotwa mogłyby natomiast kupować we Francji półfabrykaty, kakako, nici lniane i bawełniane, jedwab sztuczny, maszyny, żelazo, wino i t.d., a sprzedawać Francji las, masło, nierogaciznę, len, nasienie lnu i t.d.

Chambon radzi Francuzom uruchomić stałą komunikację okrętową pomiędzy Rygą, Kłajpedą, Gdańskiem a Dunkierką. Wreszcie Chambon oświadcza, że Francuzi mogliby inwestować duże kapitały w przemyśle bałtyckim.-

D o k o ł a l i t e w s k o - ł o t e w s k i c h r o k o w a ń h a n d l o w y c h .Prasa kowieńska /z 8.XI.1933 r./:Rokowania litewsko-łotewskie w sprawie zawarcia umowy handlowej są w całkowitym toku. Posiedzenia odbywają się dwa razy dziennie. Obecnie delegacje przystąpiły do rozpatrywania kwestji ograniczeń walutowych przy eksporcie towarów. W krótkim czasie mają być rozpoczęte układy w sprawie spisu towarów uprzywilejowanych.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Z e b r a n i e o r g a n i z a c y j n e T - s t w a I n s t y t u t u N a u k P o l i t y c z n y c h i S p o ł e c z n y c h .Prasa kowieńska /z 9.XI.1933/: 8 listopada odbyło się zebranie organizacyjne T-wa Instytutu Nauk Politycznych i Społecznych. W zebraniu wzięło udział ok.25 osób. Zebranie obrało zarząd t-stwa. W skład zarządu weszli: prof.M.Romer, jako prezes, dr.L.Natkieviczius /sekretarz/, wiceprokurator Trybunału Najwyższego Kavolis /skarbnik/ oraz członkowie zarządu - prawnik dyplomowany Tomkus i dyr."Maistasa" Łapenas. Nowoobrany zarząd zajmie się zatwierdzeniem statutu w Ministerstwie Oświaty oraz przystąpi do założenia szkoły nauk politycznych. Otwarcie szkoły przewidziane jest na początek lutego roku przyszłego.-

W z m o c n i e n i e r a d j o s t a c j i k o w i e ń s k i e j. Prasa kowieńska /z 9.XI.1933 r./:Jak wiadomo, radjostacja kowieńska została znacznie wzmocniona. Prace nad wzmocnieniem rozgłośni rozpoczęły się w dn.12 września. Niedawno powołana komisja inżynierów sprawdza obecnie stan radjostacji.-

P o w r ó t d y r e k t o r a D e p . O c h r o n y O b y w t e l s k i e j N a v a k a s a .Prasa kowieńska /z 9.XI.1933 r./:8 listopada powrócił do Kowna z urlopu we Włoszech dyrektor Dep.Ochrony Obywatelskiej p.Navakas.

Jak słychać, nagły powrót z urlopu dyrektora Navakasa /p.Navakas miał powrócić w grudniu/ ma związek z zamierzaną nominacją jego na stanowisko gubernatora Kraju Kłajpedzkiego. Możliwem jest, że już w tych dniach dyrektor Navakas wyjedzie do Kłajpedy dla objęcia tego stanowiska.

Według ostatnich wiadomości, dyrektor Dep.Ochrony Obywatelskiej Navakas już został mianowany gubernatorem Kłajpedy. Obejmuje on urzędowanie z dn.15 listopada. Potwierdzenia tej wiadomości ze strony prasy litewskiej narazie brak.-

S p r a w a n o w e g o p r e z e s a T r y b u n a ł u N a j w y ż s z e g o .Prasa kowieńska /z 10.XI.1933/:W związku ze śmiercią prof.Krikszcziukaitisa aktualna jest obecnie kwestja obsadzenia stanowiska prezesa Trybunału Najwyższego, które zmarły piastował. Jako kandydatów na to stanowisko wymieniano obecnego wiceprezesa Trybunału Najwyższego p.Czepasa i rektora uniwersytetu prof.Romera. Jak słychać, pierwsza kandydatura ostatnio upadła i przeto należy liczyć się z nominacją na zwierzchnika Trybunału Najwyższego drugiego kandydata prof.Römera.-

Z m i a n y p e r s o n a l n e w d y p l o m a c j i l i t e w s k i e j .Prasa kowieńska /z 10.XI.1933/:Jak słychać, wkrótce mają nastąpić zmiany na litewskich placówkach dyplomatycznych. Poseł w Moskwie p.Bałtruszajtis, który ma już przeszło 60 lat, zostanie przeniesiony w stan spoczynku i zamiast niego zostanie zamianowany na stanowisko posła w Sowietach poseł w Berlinie dr.Szaulis.Opróżnioną przez dr.Szaulisa placówkę w Berlinie obejmie dyrektor Departamentu Politycznego M-stwa Spr.Zagr. p.Lozoraitis. Na miejsce zaś p.Lozoraitisa zostanie zamianowany referent M-stwa Spr.Zagr.dr.Natkieviczius. Wreszcie gubernator Kraju Kłajpedzkiego p.Gilys zostanie zamianowany przedstawicielem litewskim w Finlandji.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

W y b o r y d o k ł a j p e d z k i e j I z b y R o l n i c z e j. Prasa kowieńska /z 10.XI.1933/:Komisja wyborcza ogłosiła ostateczne wyniki wyborów do Izby Rolniczej w Kłajpedzie. Według danych komisji wyborczej, w pow.kłajpedzkim najwięcej głosów zebrała grupa Neumanna, otrzymując 895 głosów i przeprowadzając 5 przedstawicieli do Izby. Grupa Sassa otrzymała 300 głosów i 2 przedstawicieli. Listy litewskie zebrały 281 głosów i przeprowadziły 1 przedstawiciela. W pow. szyłokarczemskim najwięcej głosów otrzymała grupa Sassa, mianowicie 916 gł. i 5 przedstawicieli. Stronniy Neumanna zebrali 634 głosów i otrzymali 3 przedstawicieli. Dwie niezblokowane listy litewskie zebrały razem 187 głosów i nie otrzymały żadnego przedstawiciela. W pow.pogiegiowskim przewagę uzyskała grupa Neumanna, otrzymując 2.110 gł i wszystkie 8 mandatów tego okręgu wyborczego. Lista rolników litewskich zebrała 115 głosów i nie otrzymała żadnego mandatu. Również 115 głosów padło na unieważnioną listę pastora Sassa.

W porównaniu z uprzedniemi wynikami wyborów, stosunek liczbowy oddanych głosów przedstawia się, jak następuje:w pow.kłajpedzkim oddano ogółem 1.476 gł./970/,z czego na litewskie padło 281 /520/,w pow. pogiegiowskim 2.340 /1.505/ gł.,z czego na listy lit.padło 115 /741/ gł. Wreszcie w pow.szyłokarczemskim w ub.wyborach ugrupowania gospodarzy litewskich nie wystawiały swej listy,jednak figurowała lista neutralna,na którą padło część głosów litewskich. W ten sposób w tegorocznych wyborach do Izby Rolniczej największą klęskę ponieśli Litwini w pow.kłajpedzkim i pogiegiowskim.-